

УДК 619:616.34:636.7

Омеляненко М.М., к.вет.н., доцент**Гаркуша С.Є.**, к.вет. н., доцент, **Сікорський С.О.**, студент[©]*Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ*

МАКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ У СОБАК ПРИ КАТАРАЛЬНО-ГЕМОРАГІЧНОМУ ГАСТРОЕНТЕРОКОЛІТІ

Представлені результати патоморфологічної діагностики причин смерті собак, що загинули від катарально-геморагічного гастроентероколіту. Робота виконана на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Ключові слова: *патолого-анатомічний розтин, собаки, макроскопічні зміни.*

Вступ. Причини даної патології досить різноманітні, це і нерегулярна годівля, згодовування грубих, гострих, недоброякісних кормів та однотипна годівля. Потрапляння з кормом солей важких металів, лікарських засобів, що подразнюють та ушкоджують шлунок і кишечник (саліцилати, глюкокортикоїди, резорцин, піретроїди, цитостатики, антибіотики і ін.). Частою причиною хвороби є харчова алергія на той або інший корм [1].

Дуже часто гастроентерит і гастроентероколіт є наслідком інфекційних (парвовірусний ентерит, вірусний гепатит, чума, лептоспіроз, колибактеріоз, сальмонельоз, дисбактеріоз і ін.), паразитарних (ізоспороз, кокцидіоз, піроплазмідоз) і незаразних захворювань [2]. Сприяють виникненню гастроентериту й гастроентероколіту наявні в шлунку та кишечнику дефекти - недостатність ілеоцекального клапана, ішемія стінки тонкої кишки, атеросклероз мезентеріальних артерій, поліпи [5].

В останні роки ветеринарними лікарями помічений сприятливий вплив на розвиток гастроентериту частого згодовування собакам сухих і консервованих кормів, в котрих наявні шкідливі для організму добавки [3]. За останні декілька місяців на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України було доставлено декілька трупів собак з однаковими патологічними змінами. Основною метою нашої роботи було проведення аналізу діагностичного випадку щодо патоморфологічного дослідження трупів собак, різного віку та порід. Було за необхідне визначити патолого-анатомічні зміни, що призвели до загибелі тварин, а також з'ясувати чому застосовані лікувальні заходи не дали позитивного ефекту.

Матеріал і методи. В роботі використані результати патоморфологічних досліджень 3 собак різних порід віком від 6 місяців до 3 років. Патолого-анатомічний розтин трупів собак виконували методом часткової евісцерації [4]

на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Результати дослідження. При проведенні макроскопічних досліджень основні зміни у всіх досліджуваних тварин локалізувалися в шлунково-кишковому тракті. Слизова оболонка шлунка набрякла, мутна, тьмяна, червоного кольору з темно-червоними плямами. Вміст шлунка кров'янистий (Рис. 1). Сальник містить помірну кількість жирових відкладань жовтого кольору.

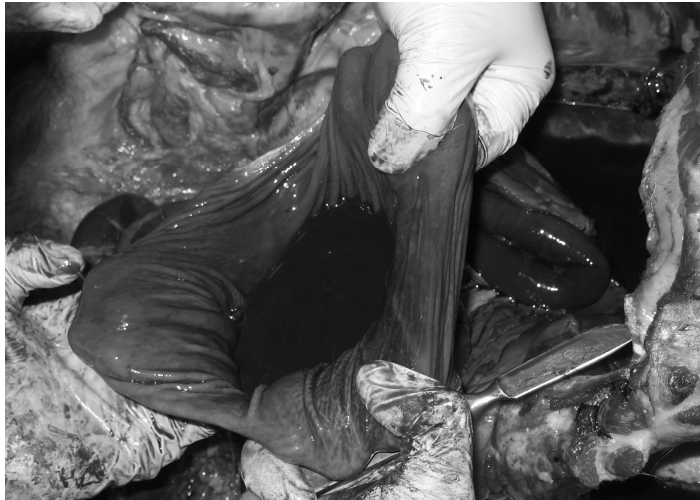

Рис.1. Геморагічний гастрит

Окремі сегменти тонкої та товстої кишки були розтягнуті газами, їх стінки потоншені. Серозна оболонка червоного кольору з синюшним відтінком. Поверхня слизової оболонки тьмяна, шорстка темно-червоного кольору (рис. 2.). Пейєрові бляшки виявляються нечітко.

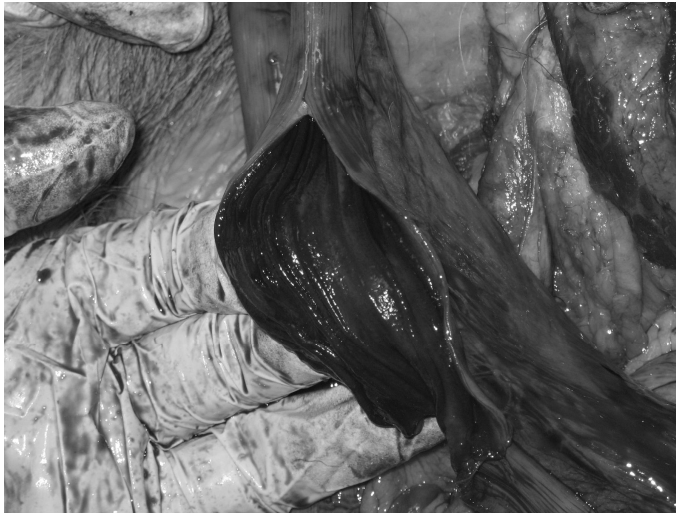

Рис. 2. Макроскопічні зміни в тонкому кишечнику

Брижові лімфатичні вузли збільшені, соковиті, пружні, темно-сірого кольору (Рис. 3.) На розрізі темно-червоного, майже чорного кольору, малюнок фолікулярної будови стертий, судини брижі, у всіх тварин, переповнені кров'ю.

Рис.3. Серозно-геморагічний лімфаденіт брижових лімфовузлів

Рис. 4. Печінка загиблої собаки

У двох собак при проведенні макроскопічних досліджень встановлено, що нирки дещо збільшені, капсула знімається легко, забарвлення з поверхні нерівномірно червоно-сірувато-коричневе. На розрізі кірковий шар потовщений і на сірувато-коричневому фоні проглядаються збільшені клубочки у вигляді червоних крапок. Мозкова речовина нирок забарвлена в темно-червоний колір. У третьої собаки нирки були без видимих змін.

При дослідженні печінки, встановлено, що орган збільшений у розмірах та масі, при розрізі тканина ніби вибухає за межі капсули, консистенція в'яла.

Поверхня розрізу без блиску, має тьмяний відтінок, сірувато-коричневого кольору (Рис. 4.).

При проведенні макроскопічного дослідження легень лише у однієї тварини були встановлено наступні зміни: легені збільшені в об'ємі, не спадаються, тістуваті при пальпації, важко плавають у воді, вишнево-червоного кольору. З поверхні розрізу стікає багато густої темно-червоної крові.

Висновки. 1. Варіабельність патологоанатомічної картини при катарально-геморагічному гастроентероколіті залежить від фізіологічного стану тварини, її загальної резистентності, віку, гостроти перебігу хвороби та інших факторів.

2. Патологоанатомічні зміни в травному каналі собак при катарально-геморагічному гастроентероколіті проявляються дифузною гіперемією, геморагіями, набряком та потовщенням слизової оболонки.

Література

1. Белов А. Д. Болезни собак и кошек / Белов А. Д., Данилов Е. П., Дукур И. И. – М.: Колос, 1995. – 386 с.
2. Давыденко В. И. Энциклопедия по уходу за собаками. / Давыденко В. И. – Минск. Современный литератор, 2000. - 452 с.
3. Дороган М. Краткая энциклопедия владельца собаки / Дороган М., Челнокова В. – Ростов: "Проф-Пресс", 2000. - 640 с.
4. Зон Г. А. Патологоанатомічний розтин тварин: Навчальний посібник/ Зон Г. А. Скрипка М. В. Івановська Л. Б. – Донецьк, ПП Глазунов Р.О., 2009. – 189 с.
5. Ниманд Х. Г., Сутер П. Ф. Болезни собак / М.: «Аквариум-Принт», 2008. - 816 с.

Summary

Omeljanenko N.N. PhD (vet), associate professor

Garkusha S.E. PhD (vet), associate professor

Sikorsky S.O. student

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

MACROSCOPIC CHANGES IN DOGS BY CATARRHAL-HEMORRHAGIC GASTROENTEROKOLITIS.

Presented results of pathologic diagnosis of the cause of death of dogs that died of catarrhal-hemorrhagic gastroenterokolitis. The work carried out at the Department of Pathology of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Key words: *pathoanatomical dissection, dog, macroscopic changes.*

Рецензент – д.вет.н., професор Урбанович П.П.